

GRAN CASA EDITORIAL DE MUSICA

Sobrequés & Reitg.-Girona

Deposit dels afamats PIANOS y ARMONIUMS

ORTIZ & CUSSÓ

Ventas al comptat, a plassos, illoguers Representació exclusiva de la COMPAÑIA FRANCESA DEL GRAMOPHONE

MÚSICA, PIANOS E INSTRUMENTS

IMPREMPTA DE J. GIRBAL

CIUTADANS, 11.-GIRONA

Impresos comercials d' totes classes

Recordatoris Menús Prospectives, etz., etz.

Gonfecció esmerada Preus econòmichs

tempo o lloch pera comunicar per signes els pensaments de l' home. El célebre historiador Heròdot, cita 'cas d' un missatje secret escrit en la pell del crani d' un servent, quin cap s' afeità ab aqueix fí. Després de crescut novament el cabell, fou enviat a son desti, ont se tingué qu' afeitar altra volta son cap per poder llegir el missatje de quin n' era portador.

E's Danesos y Bretons de l' antigat feyen llurs notes històriques tallant geroglífichs en pals quadrats o triangulares, portant cada cara una ratlla. De l' empley de la fusta al de la crosta de l' arbre fou un pas natural, y 'ls Romàns donaven altre pas, obtaren l' us de la pel·lícula o membrana vegetal qu' es trova entre la crosta y l' os de l' arbre.

Segons cert autor aqueixa substància s' anomena «liber», y d' així tenim el mot llatí «liber» per significar un eserit ó colecció d' escrits, y més tard nostra veu castellana «llibros» y catalana «llibres»: y com que 'ls escrits en aqueix material solien enrotillarse ó entornarre prengueren en llatí 'l mot «volumen» avuy en nostre idioma tomo.

Els antichs Romans tenien la costum de portar unes tabletetes de fusta tapades d' una capa de cera, en les quines hi escrivien per medi d' un estil, (s' ha dit que fou a cops d' estil que 'ls conspiradors mataren a Juli Cèsar,) lo qual era una espècie de punjó de metall, més esdevingué aqueix a usarlo com a punyal, y que s' proibi oficialment son us, sostenyintlo per un d'ós.

En Assiria se'n feya de fang, en é quin s'hi imprimien els caràcters mentres es trobava tou, endurintlo després al foix; y avuy tenim a mils de petits cilindres y lloses d' aqueix metall, procedint d' excavacions fetes en els sotarraments de les antigues capitals de l' Assiria Menor, que constitueixen una importantíssima con-

tribució a la història y la literatura. La petxina de la ostra se'n usá molt per inscripcions en la antiga Grecia. En les eleccions acostumaven els grechs inscriure llurs vots en aqueixes petxines, anomenades ostráca, y per medi d' elles passaven llur vot d' expatriació o sia d' astracisme.

La preparació per els Egipcis, de les fibres del papiro, espècie de jonch de que n' hi ha abundaçia en les platges del Nil, donà al mon un material superior y quelcom semblant a nostre paper que d' així esdevé son nom. El papiro arrivà fins en la Grecia y la Italia, y existeixen avuy, en els museus, manuscrits en aquíex material que son d' una antigüissima ètat, el més antic que s' coneix data de 2,500 anys avans de la era cristiana. Però es, després de tot, als Xinos, «la nació dels grans principis» a ne quins devem tantes arts, que se 'ls déu 'l crèdit d' ésser els primers fabricants de paper per procediments semblants a ne 'ls nostres, d' una pasta composta de fibres de cotó y d' altres vegetals, allunyanse llurs primers assatjats desde 'ls primers anys de la vinguda de Jesucrist.

N.

Certamen literari de Sans

ANY XXXII

VEREDICTE

Flor Natural.-Núm. 91. Oda. Lema: Que descansada vida—la del que huye el mundanal ruido... etc.

Primer accésit.-Núm. 63. La cadena dels crepuscles.

Segon accésit.-Núm. 30. Matinal. Lema: Amor y Natura.

Premi del Cassino.-Núm. 48. Sonets. Lema: Aplech.

Primer accésit.-Núm. 14. Esglògies. Lema: Les chansons qui retournent...

Segon accésit.-Núm. 42. Minuet. Lema: Deix temps galants.

Tercer accésit.-Núm. 35. Elegia a la joventut. Lema: Spirto felice, che si dolcemente...

Premi de la Failiar Obrera.-Número 85. Notes ètivals. Lema: Natura.

Accésit.-Núm. 67. Adoració. Lema: Que, en fí, pr més que diguin, —les follies d'amor son lo més serio,—que haurás et en ta vida.

Premi de la Catalana del Gas.-L' Anyorament, Del passeig y El seu recor. (De la composició Núm. 93. Flochs de boira). Lema: Intimes.

Accésit.-Núm. 25. Sembra. Lema: Y la llevor quey a la terra—com un plugim de gotes d'or.

Premi del senyor marqués d'Alella.-Número 58. Notes d'hivern. Lema: Sépies.

Accésit.-Núm. 26. El cel dels poetes. L....

Premi de D. Joseph Nubiola.-Número 106. La nit de Sant Joan. Lema: Clarors.

Accésit.-Núm. 78. Desitg. Lema: ...

Premi de la Junta del Cassino.-Número 74. Riuen els infants y parlen prop la mare.

Primer accésit.-Núm. 60. Elegia.

Segon accésit.-Sonet II de la col·lecció núm. 72. Encís. Lema:...

Premi del Orfeó de Sans.—(Tenia obligat). Número 24. A les cançons populars. Lema: No sé que ho fá, ni quin aroma portem, ni per què's claven entre 'l cor y la memòria.

Vich y Barcelona. 20 de agost de 1908.

Martí Genís Aguilar, President. Ramón Garriga Boixader, Pbre. E. Suriñach Sentíes. Xavier Gambús. Eduard Girbal Jaume, secretari.

NOTES.—I La fesie 's celebrarà dilluns vinent, dia 24, a les cinc de la tarde, en el local de la entitat organisadora «Casino de Sans».

II. Se prega al poeta guanyador de la Flor Natural se dongui a conéixer lo més aviat possible a la Junta del esmentat Casino,

III. En l' acte de la festa no's llegirán més que aquells accésits que el Jurat determini.

Barcelona 21 agost 1908.—Eduard Girbal, Jaume secretari.

DE TOT ARREU

Gran example

No fa gaire a Nova York en la solemne inauguració de dues banderes regalades a l'Església parroquial de St. Ignasi, el Rvt. P. P. Brien Pardov, de la Companyia de Jesús, se gloriava ab justicia dels sacrificis que fan els catòlics dels Estats Units per sostener la seva ensenyansa basada en la religió, y deya: «Nosaltres, a mes de pagar les contribucions comunals, expedim liberalment 25 milions de dollars per l'educació de nostre jovent catòlic. Trovènme una de tantes secces que mostri un patrio-

tisme semblant. Aquest edifici en que arren, que costa més de 150 mil dollars, fa-

briat no per un Estat que té milions a sa disposició, sino alsat ab l'obol dels pobres, es un monument ahont pot onejar la bandera americana més dignament que a les escoles públiques per les quals no's fan els sacrificis que fem nosaltres». Y acaba entre aplaudiments de l'Assamblea: «Molts americans, respecte de l'ensenyansa, creuen en tres coses. Nosaltres creyem en quatre: llegir, escriure, aritmètica y religió: y la més necessària es la religió».

La marina mercant universal

Segons les darreres estadístiques de la marina mercant de tot arreu, actualment existeixen en el món 30.529 vaixells de més de cent tonelades, lo qual representa un total de 40.922.842 tonelades. L'any passat el tonelatge total consegüí la xifra de tonelades 39.438.917, y en 1906-1907, de tonelades 37.554.017. Això indica un augment de més de dos milions de tonelades en dos anys.

Es interessant fer remarcar que'l tonelatge dels velers continua disminuint, puig soisament arriba a la xifra de 5.199.737 tonelades.

En tots els països del món la marina mercant augmenta.

En 1906-1907 la flota belga constava de 191.597 tonelades; en 1907-1908 havia pujat de 13.433, o sigui a 205.035 tonelades.

El record de l'aument pertany a Anglaterra; pero en 1907-1908 França ha fet un seriós esforç, y la flota francesa ha aumentat 132.619 tonelades, casi tant com la flota alemana, l'aument de la qual es de 133.608 tonelades.

perteneixen als bustos y cunys següents:

Les de dos pessetes d' Alfons XI de 1882, d' Alfons XIII de 1892-1905 y del govern provisional de 1870. Les de una pesseta d' Alfons XII de 1888, 1895 y 1908.

***

Avuy tindrà lloch en el saló d' espectacles de la societat «Orfeó Gironí» la veillada que aquesta dedica sometent de Girona y de la qual donarem compte en el nombre abans d'ahir.

La Junta de la mencionada societat ha tingut l' amabilitat d' invitarnos a n' aquesta, per lo qual l' hi donem a les més expressives gracies. Mirareu d' assistirhi y ens en ocuparem en el vinent nombre.

***

Ahir a les 10 del matí se desendena a n' aquesta ciutat un verdader temporal de pedra y agua horrons la pedra que caygué era del tambo d' un ou de colom y altres de més grosses.

De durá una estona més, no hi passa duple de que ahuria ocasions desgracies en grant, puig aquesta sols durà uns tres o quatre minuts.

Durant el resto del dia brillarà el sol, si be ab el temps algo inseguir amenassant pluja. Ab tot, el més es vegé forsa animat.

***

* Els millors Guants, casa Montaner resma.

***

Segons datus de la direcció general de Institut Geogràfic y Estadístich, procedents del Registre civil, el moviment de la població a n' aquella capital durant el mes de Juliol fou el següent:

Naixements 43, d' ells 3 illegítims. Natalitat per 1000 habitants 2,68. Funcions 46, clasificadees del mode següent: Febre tifoidea 2, xarrapau 1, tisis 12, enfermetat del sistema nerviós 5, id. del aparell circulatori 9, id. digestiu 8, vícis 1, conformació 2, senectud 2, morts violentes 2, altres enfermetats 3, resultant una mortalitat de 2,87 per 1000 habitants. Matrimonis 7. Nupcialitat per 1000 habitants 0,44.

***

El senador per Girona, don Miquel Bonmatí ha ofert un premi per els Jochs florals d' aquesta ciutat.

***

S' ha pujat el nombre 3 de la revista pedagògica «El Defensor» que edita la casa Dalmases, Carles y C. de aquesta ciutat. Porta com a gravat et retrat del il·lustret professor D. Joan Bosch y Cusí.

***

El dia 25 del present acaba el plazo de proposicions d' arri-

NOTICIES

Les monedes d' una y dos pessetes falses que circulen actualment

23 de Agost de 1908
era la casa-quartel de la Guardia Civil en la ciutat de Figueras.
S'ha celebrat la subasta del es-
chador municipal de Palafrugell
djudicantse a favor del Sr. Ferrer
Carré d'aquella població.

***
ahir celebrá sessió de directiva el
consistori dels Jochs florals.

***
Especialitat en Guants, casa
Caresma.

***
El metge municipal Sr. Casadevall
agué que curar ahir el matí a una
ene que havia mossegat un gos.
Ja veuen els amos d'aquests,
quant justes eran les queixas que
exposaven en anteriors edicions.

***
Guants Gely Madrid, casa Ma-
desma.

***
S'ha constituit a n' aquesta ciutat
un grup de joves sardanistes ab el
nom de saltitons gironins quins se
proposan concorrer a tots els con-
cursos.

***
Programa de les sardanes que
avui tocará l'orquestra «L'Art Gi-
roní» devant del café de Novetats
de 9 a 11 y mitja del vespre:

«La dona d'aigua», Serra
«Una promesa», Molins
«L'Arch de San Martí», Rigau
«Lo Rossinyol», Serra
«Cercant l'Amor», id.

***
Per pastoreig abusiu han sigut de-
nunciats els vehíns de Palafrugell
Narcís Junqué, Jacinto Figueras y
Jlorenç Burgués, el vehí de Caralps
Alfons Tubau, y el vehí de Perelada,
Pallars Mont.

***
Avui com de costum tocará la
banda del regiment d'Asia al paseig
de la Devesa.

***
Ha sigut nombrat Celadó de se-
gona classe de telegrafos, ab destí a
aquesta província, Francesch Ber-
nà Pradevall.

***
Per un assumpt que l'interessa
convé es presentin a la secretaria d'
aquest ajuntament els individuus se-
guents:

Antón Román, Joseph y Francis-
co Albama Godon del Regiment In-
fantería de Sevilla núm. 33.
Robert Montañés Pallarés del Re-
giment Infantería de Mahó núm. 88.
Jaume Oliveras Grober, Emili Sán-
chez Roncclares, Domingo García
Calvo, Joseph Valldosera Bach, Joan
Balacols Tonés, Joan Puig Brunet y
Jaume Fort Estragüés del Regimen-
to Infantería de Asia núm. 55.

Miquel Vidal Serra de la Coman-
dancia Artillería de Barcelona.
Esteban Pau Freix del Regimen-
to Dragones de Montesa 10.º Caballe-

Pere Jauregui Prim, Antón Gelada
Boix, Salvador Falgas Campany,
Joseph Morrell Mitjá, Pere Rabasa
Planas, Fidel Roig Matons y Cli-
ment Sutirà del Regiment Infantería
de Sant Quiutí núm. 47.

Joaquim Esparraguera del 9.º Re-
giment Montat d'Artillería.
Joseph Massó Batlle y Manel
Suarrez Urrea del 8.º Dipòsit de Re-
cruz del 4.º Dipòsit Reserva d'In-

myers.

COMARCALES

Sant Hilari Sacalm

La festa major del Balneari cele-
brada el dia 15 va resultar, com ca-
da any, molt lluhida.

L'arribada d'en Ventosa feu que
acudís poca gent de la vila a les
sardanes qu'és toquen en la plassa
devant l'Hotel, que per lo pintores-
ch del lloch son un hermos quadro
del tot poètic.

Al vespre se disparà un castell de
fochs artificials, d'excellent efecte.
El ball sigué lluïdissim; una exqui-
sides d'elegancia y hermosor.

Remitit

Sr. Dr. de Lo GERONÉS

Sorprendido del remitido insertado
en su periódico firmado por Eli-
sa Abad, le agradeceré se digne in-
sertar la relación verídica del hecho,
anticipándole las gracias.

No conozco á la Sra. Elisa Abad,
pero el jueves por la noche trajeron
á mi casa una carta urgente con la
dirección calle S. Gil, 6, 3.º, á fin
de que al dia siguiente sin falta y
pagando lo que fuera trajese contestación,
lo que como siempre procura-
ro cumplir, y así lo hice llevando la
contestación ó sea otra carta. Por la
noche se me presentaron á recoger
la carta-contestación los que el día
antes habían entregado la otra y al
pedirles el importe de una peseta
(puesto que son dos encargos y no uno),
se negaron á abonármela y vis-
ita la imposibilidad de poder cobrar
y á fin de que no me pudiesen im-
putar de enterado de sus asuntos, re-
solví ante ellós romper la carta. Juz-
gue Sr. Director y el público gerun-
dense el mal proceder del recadero
Langa.

Suyo affmo. S. S.

BERNARDO LANGA.

Alcaldia Constitucional de la Inmortal Gerona

ANUNCIO

En virtud de lo acordado por esta
Corporación municipal, se saca á pú-
blica subasta la enagenación de 522
plátanos existentes en la Dehesa por
precio mínimo de 7.500 pesetas, to-
do aumento sobre el cual se enten-
derá mejora, con arreglo al pliego
de condiciones y demás antecedentes
que se hallarán de manifiesto en
esta Secretaría municipal de 10 á 1 y
de 3 á 5 de todos los días labora-
bles.

Dicha subasta se celebrará á las
doce del dia 28 de Septiembre del
presente año en la Casa Consisto-
rial de esta Ciudad, bajo la Presiden-
cia del Sr. Alcalde ó del Teniente en
quien delegue, con las formalidades
previstas en el artículo 17 de la
Instrucción de 24 de Enero de 1905.

Durante el plazo de media hora en
que permanecerá abierta la licitación
se admitirán proposiciones en plie-
go cerrado extendida en papel del
Timbre de clase 11.ª acompañada de
la cédula personal del proponente y
del resguardo acreditativo de haber
constituido en depósito en la Caja
municipal, la cantidad de 375 pes-
etas.

Los licitadores podrán comparecer
por sí ó por otra persona ó so-

ciedad, con poder, en este último
caso, bastanteado por el señor Abogado
Decano del Colegio de esta
ciudad, don Ildefonso Ruiz.

El importe total de esta subasta
será satisfecho por el rematante den-
tro de los diez días siguientes á la
adjudicación definitiva.

Anunciada esta subasta durante el
plazo de 10 días en la forma que es-
tablece el artículo 29 de la Instruc-
ción de 24 de Enero de 1905 ha sido
objeto de dos reclamaciones deses-
timadas por el Gobierno civil de la
Provincia en resolución de fecha 25
de Julio último.

Lo que se anuncia al público para
su conocimiento.

Gerona, 17 Agosto 1908.—El Al-
calde, Manuel Catalá.

NOTES COMERCIALS

22 Agost.—Tarde

BORSA DE MADRID

Interior contat	83'95
» fi de mes	83'94
» fi próximo	00'00
Amortisable 5 per 100	101'00
Accions del Banc d'Espanya	000'00
» Tabacalera	398'90
Frances	11'85
Lliures	28'13
Sucreres	105'75

BORSÍ DE BARCELONA

4 per 100 Interior fi de mes	83'91
4 per 100 próximo	00'00
Contats petits	87'20
Amortisable 5 per 100	101'25
Accions Nort	78'15
» Alicants	96'35
» Orenses	28'25
Colonial	74'25
Catalanes	00'00
Crédit Mercantil	00'00
Frances	12'00
Lliures	28'18

LO GERONÈS

Se ven en els següents punts:

GIRONA.—Kiosch de Ciriach Marull
Rambla d' Alvarez.BARCELONA.—Kiosch Barcelonés del
Passeig de Gracia, y en el del mateix a
la Rambla del Centro,

GABINET CORTOLÓGICH

—de—

LLEÓ AUDOUARD

Durant aquest mes dit senyor visitarà a
sa clientela, solsament els dimarts y dissap-
tes de cada setmana.

CAIXISTA

Se necessi en la imprempa 1'-
aques periódich.

ESPADENVERIA MODERNA

de

M. VALLS LLOENSI

Especialitats extrangères
Tennis, Liseret pera senyorn
Kirque-Korques

Traspunts en colors variats
pera senyora.

Basllerias, 26.—GIRONA

PAPER per empaquetar s' en ven
en l' Administració d'aquest diari

Impremta de J. Girbal.—Girona.

TRENS.—HORARI DEL MES DE AGOST

TREN DE M. Z. A.—R. C. LINIE BARCELONE-FRANSA

Merc.	Corr.	Llg.	Merc.	Exp.	Merc.	Merc.	Mixto	Corr.	Llg.	Exp.
S. Barcelona	5'00	7'21		9'40		12'13	13'39	17'51	18'46	
A. Empalme	7'35	9'45	7'54	11'11	11'31	15'02	16'09	19'36	20'22	
» Gerona	8'57	10'39	10'00	11'45	13'49	18'07	17'15	29'29	20'54	
S. Girona	4'30	8'45		11'00	11'48		16'13	17'44		20'57
A. Flassá	5'36	9'14		11'53	12'07		16'44	18'14		21'15
» Figueras	7'46	10'08		14'30	12'39		17'40	19'17		21'47
Cerbere	10'34	11'44		17'35	13'22		19'19	20'59		22'30

Empalm=Arriban de Barcelona per el litoral=7'18 - 11'04 - 15'58 - 18'34 - 20'13

	Exp.	Llg.	Corr.	Merc.	Llg.	Merc.	Corr.	Exp.	Mto.	Merc.
S. Port-Bou	4'40		4'15	4'32		8'55	12'22	15'41	14'33	19'16
A. Figueras	4'41		5'05	6'05		10'38	13'06	16'13	15'26	21'15
» Flassá	5'15		6'00	8'00		12'22	14'15	16'47	16'28	23'20
» Gerona	5'39		6'35	9'21		13'29	14'52	17'09	17'28	0'30
S. Gerona	5'41	5'50	6'40	10'01	11'12		15'00	17'15	17'40	6'55
A. Empalme	6'14	6'37	7'38	12'43	12'05		16'00	17'53	18'41	8'54
» Barcelona	7'53	8'35	10'30		14'26		18'55	19'26	21'39	16'58

Empalm=Surten pera Barcelona per el litoral=6'17-8'10-13'18-16'48-19'38

